

ЕКОЛОГІЧНИЙ БІЗНЕС ТА РИНОК

к.е.н. Карінцева О. І., Подлесна В. Г.

Характерною особливістю сучасного ринку являється його глобальний характер. На сучасному етапі відбувається формування поняття та інфраструктури екологічного ринку, на якому відбувається обмін всім, що поліпшує середовище життя людей та зберігає природно-ресурсний потенціал.

Нині на ринку відбувається взаємовигідний конкурентний обмін всім тим, що має економічну, екологічну та соціальну цінність. Останнім часом надзвичайно актуальною стала проблема узгодження досягнення високої якості життя та ощадливого ставлення до природних ресурсів. Одним з пріоритетних напрямків вирішення цієї проблеми являється розвиток екологічного ринку та екологічного бізнесу.

В межах екологічного бізнесу і відповідно екологічного ринку розвиваються наступні напрями діяльності:

- екологічний менеджмент та аудит;
- екологічні послуги;
- ресурсозберігаючі технології та техніка;
- природоохоронне обладнання та техніка;
- використання вторинних ресурсів;
- екологічне відтворення і планування;
- рекреація; екологічна освіта та інформація, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів;
- демографічне регулювання.

Базовими сегментами розвитку екологічного ринку являються екологічний менеджмент та екологічні послуги. Формування відповідної екологічної політики і системи екологічного менеджменту на кожному окремому підприємстві і їх узгодження з загальною стратегією розвитку підприємства дозволяє забезпечити конкурентоспроможність у ринковому середовищі, постійне технічне удосконалення відповідно до екологічних норм та стандартів. (Існують наступні параметри конкурентоздатності продукції: нормативні, технічні, економічні. І слід наголосити на тому, що останнім часом зросла увага споживачів до технічних параметрів, і в першу

чергу, до екологічних показників продукції).

Такі екологічні послуги як екологічний консалтинг, екологічний аудит, екологічне страхування, екологічна сертифікація, екологічний інжиніринг можна умовно охарактеризувати як еколого-інтелектуальні послуги. Саме ринок екологічних послуг відкриває можливості і сприяє розвитку всіх інших сегментів екологічного ринку. Від професіоналізму надання цих послуг, залежить ефективність становлення та розвитку екологічного ринку та бізнесу.

Важливим є те, що будучи одним із самостійних напрямків розвитку бізнесу даний вид діяльності сприяє одночасно становленню інших напрямів діяльності (природоохоронних, ресурсовідтворювальних і т.д.).

Значення розвитку екологічного ринку та екологічного бізнесу полягає в тому, що в умовах дефіциту інвестиційних ресурсів для їх суто екологічного спрямування успішний розвиток екологічного ринку та екологічного бізнесу сприяє перетворенню екологічних виробів та послуг у вигідний для національної економіки товар; формування екологічного ринку дає змогу створити еколого-економічний буфер на шляху зародження екологічних катастроф, пов'язаних з тим, що перехід до ринкових відносин може призвести до техногенних катастроф; взагалі успішний розвиток екологічного ринку та екологічного бізнесу сприяє переходу України до сталого розвитку.

Традиційна модель економічного росту промислово розвинутих країн багато в чому вичерпала себе і не може бути запропонована як приклад. Необхідна модель розвитку яка б задовольняючи сучасні потреби, не ставила під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Одним із практичних напрямків реалізації такої моделі являється розвиток екологічного ринку та екологічного бізнесу.